

Danskeren

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. E. Burselson, Postmaster General

Præsident Wilson i Omaha.

Det var i Mandags, vort Lands Præsident, Woodrow Wilson, paa sin Kampagne for „League of Nations” og for Ratifikation af Fredstraktaten besøgte Omaha.

Da det bebudedes, at Præsidenten vilde aflægge Besøg i Nabolaget, mente vi, det var Umagen og Udslaget værd at rejse de 25 Mil for at høre ham tale i den Sag, som her i Landet er den vigtigste paa Dagsordenen.

Det lykkedes os at faa et reserveret Sæde i Nærheden af Platformen, ja vi havde endog saa den Fornøjelse bagetter at faa Lejlighed til at trykke Præsidentens Haand. Nu vel det ser vi ikke noget stort i uden som et Udtryk for, hvor nær Landets højeste eksekutive Embedsmænd staar Folket.

Det gav straks et godt Indtryk, at Præsidenten og hans Følge arriverede præcist Kl. 10, som det var tillyst, at Talen skulde begynde. Tusinder havde da ogsaa ventet paa hans Komme i Auditoriet mindst tre Kvarter.

Og hvad havde han saa at sige? Jo, efter at Mr. G. W. Wattles, vor kendte „Food Administrator” havde introduceret ham, begyndte han med at sige, at han fremtraadte ikke som Repræsentant for et Parti, men som Repræsentant for det amerikanske Folk. Sagen, han vilde Tale for, var ikke en Partisag, men det amerikanske Folks Sag.

Præsidenten var sig bevidst, kunde man se, at han var i en Landbrugsstat, thi han gik saa straks over til at paapege, at Landets rette Ejere er de Folk, som bor paa det og dyrker det. Saaledes er det her i Staten; Farmerne ejer Landet. Men i Europa vidste Folk knap forud for Krigen, hvad det var selv at eje det Land, de dyrkede. Det havde været eet af Krigens Maal at give Landet til dets rette Ejere.

Han tog et Kopi af Traktaten, der var vedtaget i Versailles, løftede det over sit Hoved og sagde: „Jeg ønsker, jeg havde Tid til at læse Indholdet af denne Traktat for Dem, en Haandfæstning for den nye Verdensorden; thi medmindre De har læst den, kan De ikke kende den Ret, den foreslaar. De er bleven ledt til et tro, at den indeholder blot en fire a fem Klausuler, men det er ikke Tilfældet; der indeholdes i den et fuldstændigt Opdrag af de Sager, der ledte til den store Verdenskrig og tillige et Instrument, der for stedse vil overflødiggøre et saadant Opdrag.

Præsidenten sagde videre, at prompte Ratifikation af Traktaten og Udkastet til Nationsforbundet var nødvendig for at arbejder-Situationen Verden over kunde rettes. Den internationale Arbejder-Organisation, som Traktaten foreslaar, vil give Arbejderne, hver Mand, Kvinde og Barn nye Rettigheder. Haandfæstningen vil give Arbejderne i Verden en Frihed, han aldrig har drømt om, og der er kun een Maade at gennemføre disse Besteremmelser paa, og det er gennem Nationsforbundet.

Præsidenten omtalte baade Shantung Paragrafen og Art. 10 i Nations-Forbund-Udkastet. Han sagde rent ud, at han var imod Shantung-Bestemmelsen, og det havde han sagt dem i Paris, men det syntes, som man havde høvdet deroverfor, at Japan ikke kunde give denne Provins til den Mand, der havde planlagt det afgørende Slag i Demokratiet største Kamp imod Tyranni.

mente, der kan rettes paa dette Forhold gennem Nationsforbundet. Der var for Tiden ingen anden Maade at føre denne Sag igennem paa end at erklære baade Japan, Frankrig og Storbritannien Krig.

Noget af det, der vakte stærkest Bifald i den store Forsamling, var da Præsidenten sagde, at det var ikke mere end rigtigt, at Tyskland skulde betale til det yderste af dets Evne.

Eet af Præsidentens stærkeste Argumenter for Ratifikationen af Fredstraktaten var, da han fremholdt, at hvis vi ikke ratificerer den, som den er, men gør Vedføjelser, Reservationer eller Forandringer, saa maa den gaa tilbage til de andre, selv til Tyskland for at godkendes af dem. Han mente den er „all right”, forstaaet ret, ogsaa Art. 10, og vi forstaa den paa vor Vis og spørger ikke om, hvorledes Tyskland forstaa den. Det maa tage den efter vor Forstaaelse.

En Ordforandring i en lovformelig Traktat, selv om den ikke forandrer Meningen, skal have den anden Parts Sanktion, før den saaledes forandrede Traktat er bindende.

Præsidenten indrømmede, at Traktaten ikke var fuldkommen, heller ikke Udkastet til Folkeforbundet, men Nitiendel er bedre end ingenting, og under „League of Nations” mener han, der er Mulighed for at rette paa Manglerne.

Sluttelig refererede han til, hvad han begyndte med, at han ikke kom som Partimand. Det skulde dog ikke forstaaes, som om han forsagede sit Parti; han var glad ved at staa ved Siden af Senator Hitchcock, men han vilde være lige saa glad ved at staa ved Siden af Senator Norris, men han vilde ikke tilslutte ham det.

GENERAL PERSHING'S HJEMKOMST.

Amerikas Krigshelt gives en glimrende Modtagelse.

Landets Aviser har i Begyndelsen af denne Uge leveret lange og begejstrede Beretninger om General Pershing's Hjemkomst fra Frankrig og hans Modtagelse i New York.

Om det er et uheldigt Sammentræf — Krigsheltens Hjemkomst og Præsidentens Kampagne for Ratifikation af Fredstraktaten, skal vi ikke sige, men det synes, som den førstnævnte Begivenhed langt overstraalet den sidste.

Vi skal meddele et lille Uddrag af Ass. Press' Beretning om Pershing's Modtagelse i New York.

New York, 8. Sept. — Amerika bød General Pershing velkommen hjem i Dag.

Æret af udenlandske Regenter og Regeringer, returnerede Kommandøren af den mægtigste Hær, som nogen Sinde kæmpede sin Vej frem til Sejr under Stjernerne og Striberne, til sit eget Folk for at modtage større Æresbevisninger, end nogen fremmed Regent eller Magt kunde gøre ham til Genstand for — Verdens største Demokratis Tak til den Mand, der havde planlagt det afgørende Slag i Demokratiet største Kamp imod Tyranni.

Soldaten med de faste Ansigt-

træk, der havde bevaret sin Selvbeherskelse under Myrderierne paa Meuse-Floden og i Argonnes bloddrukkne Skove, kunde ikke holde sig imod den Pris og Taknemmelighed, der opsteg fra Hundredetusinder af hans Fælesborgeres Struber.

Hans Stemme vibrerede af Bevægelse, da han svarede paa den Hilsen, som Krigsminister Baker udtalte i sit eget og Præsidentens Navn saa vel som paa Velkomsttaler af Repræsentanter for Senatet og Repræsentanthuset, Staten og Byen.

Om Soldaterne udtalte Pershing: „Den amerikanske „dough-boy” er den fineste Soldat i Verden, og det tog ikke Tyskerne lang Tid at opdage det. Vi brovtede maaske lidt af den amerikanske kæmpende Mands særegne Kvalifikationer, men hans Paagaenhed, Initiativ og Hengivenhed som et Medlem af den amerikanske „expeditionary force” giver os fuld Ret til at brovte og være stolt af ham,” sagde Kommandøren.

Jeg antager, det skyldes den Maade, hvorpaa den amerikanske Dreng opdrages, det Faktum, at han tilskyndes til at udvikle sit Initiativ, og at han under enhver Krise føler, at han er Herre over sin Skæbne.”

Dette udtalte Generalen i et Interview, og man havde haabet at finde ham villig til at udtale sine Anskuelse om Emner som Nationsligaen, Situationen i Europa og i Mexico, hvad han agtede at gøre, naar han traadte ind i det borgerlige Liv, naar han agtede at trække sig tilbage fra Hæren og lignende Spørgsmaal, men Generalen rækkede Haanden nd til Farvel og lod forstaa, at alle slige Genstande var „taboo.”

Polen og Tyskland.

Paderewski frygter for ny Krig mellem Tyskland og Polen.

Paris, 6. Sept. „Tyskland, der er slaaet i Vest, har vendt sig mod Ost, hvor det forbereder sig til Kamp i det Haab, at det der kan vinde den Sejr, som det ikke kunde vinde paa andre Fronter,” erklærede den polske Førsteminister Ignace Jan Paderewski i Gaar til „Associated Press”. „I øvre Schlesien, Øst-Preussen, Lithauen, langs Bolshevikfronten i Omegnen af Minsk og langs den ukrænske Front er de polske Hære nødt til at staa paa Post mod bevæbnede Fjender. Hvor Fjenderne ikke er Tyskere, er de understøttet af Tyskere, der hjælper Bolshevikerne paa alle Maader at besvære Polen. Vor nye Regering finder Stillingen fortvivlet, da Hæren kun har begrænsede Forraad af Næringsmidler og Klæder.

Saadanne Ledere som General von Luttwitz, Militærgouvernør i Brussel under den tyske Okkupation, og andre vel kendte Generaler er blevet betroet det Hverv at knuse Polen; men det vil ikke være muligt, dersom Polen faar hurtig Hjælp.

I de baltiske Stater i Rusland fremkalder Tyskerne Uroligheder og yder Assistance til Bolshevikerne. Paa alle Sider er vi nødt til at være paa Post mod denne nye Krig, som Tyskland planlægger mod de Allieredes Sag. Det er bestemt paa at erobre Rusland for enhver Pris og anstrenge sig af alle Kræfter for at hæmme os i vore Bestræbelser.”

Sidste Nyt.

Traktaten om Fred med Tyskland vil ifølge Melding fra Washington af Udenrigskomiteen blive returneret til Sena-

tet i Dag, just to Maaneder efter, at den af Præsident Wilson blev forelagt denne Forsamling, sammen med en Majoritetsindstilling, der foreslaar Endringer i Traktaten og Reservationer i Folke-Forbunds-Udkastet. Senator Hitchcock vil om et Par Dage fremkomme med en Minoritets-Rapport, og saa vil den endelige Debat om den Sag begynde for Alvor.

— Kardinal Mersier, der gjorde sig bekendt ved kraftigt at tale Belgiernes Sag imod Tyskerne, ankom til New York i Gaar. Han er kommen her til U. S. A. for personlig at takke Amerikanerne for, hvad de har gjort for at afhjælpe Nøden i Belgien.

— John Mitchell, tidligere Formand for „The United Mine Workers of America” og en af de bedst kendte Arbejderledere i Amerika, døde i Gaar i New York efter en Operation for Galdesten — kun 49 Aar gammel.

Vort eget Land.

Amerikas ældste Mand. Lexington, Ky., 4. Sept. John Sell, der siges at være den ældste nulevende Mand i Amerika, fejrede i Gaar sin 131. Fødselsdag her.

Verdens Største Kostald. Minnesota skal paa Udstillingspladsen mellem Tvillingbyerne opføre Verdens største Kostald. Den kommer til at koste \$300,000. Den skal være 350 Fod lang.

Død 109 Aar gammel. Milwaukee, Wis., 3. Sept. Mrs. Kathrine Wieliski døde her i Gaar 109 Aar gammel. Hun var født i Polen og kom til Milwaukee for 50 Aar siden.

Høje Kreaturpriser. 24. Guernseykøer blev forleden Dag solgt ved offentlig Auktion i Chipewa Falls, Wis., og indbragte \$17,850. F. L. Butterfield, Cornell, købte to Køer og betalte \$1250 for hver af dem.

Soldaterbonus i Wisconsin. Milwaukee Wis., 3. Sept. At der er en stor Majoritet for en Soldaterbonus af \$10 for hver Maaned i Kristtjeneste, fremgaar af de sidste Efterretninger om Afstemningen.

Amerikas Nationalgæld. Washington, D. C., 4. Sept. United States skylder den 30. August \$706,668,111 mere, end det skyldte den 31. Juli. Nationalgælden udgjorde ved Udgangen af August \$26,596,701,648.

Dr. Lauritz Larsen er af the University of the City of New York anmodet om lidt senere paa Efteraaret at holde et Foredrag ved Anstalten om „The cultural and social background of the Norwegians in New York”.

Mrs. May Gunderson, der har været Husholderske hos Carl Tonsager i Moorhead, Minn., satte forleden Dag Ild paa sine Klæder, da hun skulde desinficere Huset, og blev saa forbrændt, at hun døde straks efter i et Hospital. Hun var 85 Aar gammel.

\$3,000,000 for Astors Hus. N. York, 3. Sept. Agenter, der repræsenterer John Jacob Astor, Søn Viscount William Waldorf Astor, solgte i Gaar til City Investing Company Exchange Court Bygningen, 50 til 56 Broadway, for \$3,000,000 kontant.

Soldaterbonus i Wisconsin.

Milwaukee, 4. Sept. Meldinger om Udfaldet af Afstemningen i 28 af de 71 Countier i Wisconsin over Forslaget om Soldaterbonus tyder paa, at det blev vedtaget med mindst fire mod een af de afgivne Stemmer. Afstemningen i 28 Countier, indbefattet Milwaukee, var 90,966 for og 24,225 mod Forslaget.

Racine, Wis., har ved Folkeafstemning med 3017 mod 1337 Stemmer besluttet at købe Gas- og Elektricitetsværket. Ejendommen er værd fra \$12,000,000 til \$15,000,000 og tilhører Wisconsin Gas and Electric Co. Før Byen kan overtage Ejendommen, maa Statens Jernbanekommission taxere den. Andre Byer faar deres Gas og sit Elektricitet derfra.

Flot Landsæde. Racine, Wis., John Jørgensen, der sidste Efteraar solgte sin Andel i den store Ekviperingshandel paa State Street til sin Kompagnon, Christ Clausen, købte som bekendt den saakaldte Gittings Dairy Farm paa 80 Acres Land tre Mil Vest fra Byen og flyttede derud straks med hele Familien. Alt, hvad der udfordres til et moderne Mejeri, findes paa Farmen, og Udbygningerne er ligesaa flotte som Vaaningshuset, men den nye Ejer er allerede ved at bygge til Beboelseslejligheden, der nu bliver den flotteste i hele Nabolaget, og det vil sige meget.

De am. Ekspeditionstropper straffet. Paris, 5. Sept. Ni Soldater i den amerikanske Ekspeditionsstyrke blev hængt og een blev skudt for Forbrydelser under Krigen. Dette blev i Gaar bragt paa det Rene ved en Genemgaelse af A. E. F. Krigsretsdomme, foretaget af Kongresskomiteen, der skulde undersøge Krigsudgifterne. To blev hængt for Mord, syv for Røveri; af disse var seks Negre. Der var kun een Henrettelse for Desertion. Der var ialt 110 Mordsager; de resulterede i 62 Domsfældelser. En Femtedel af de almindelige Krigsretssager var mod Officerer, Resten mod hvervede Soldater og Hjelpearbejdere. Defleste af Officererne var beskyldt for Drukkenskab og nordentlig Opførsel. 67 Procent af Sagerne mod Officerer resulterede i Domsfældelser. 77 Procent af de Menige, der blev tiltalt ved Krigsret, blev fundet skyldig.

Jorden rundt. Traadløs Telegraf. London, 2. Sept. Traadløs Telegraf er blevet aabnet mellem England, Holland og Skandinavien.

Frankrig og Tyskland. Paris, 2. Sept. En Beslutning om at enoptage Handelsforbindelse med Tyskland vil blive offentliggjort i Dag, oplyser Aviserne.

Amnesti i Italien. Rom, 2den Sept. 40,000 italienske Soldater, der var dømt til lang Tids Fængsel under Krigen, blev givet Amnesti i Gaar af Kong Victor Emmanuel.

Finder mange Lig. London, 5. Sept. Flere Hundrede Lig, der var holdt skjult i Budapest, er blevet fundet af de rumænske Tropper der, meddeles fra Basel til „Exchange Telegraph Company”.

Attentat mod Hussein Pasha. London, 4. Sept. En Bombe blev kastet mod Hussein Rushdi Pasha, Ægyptens Førsteminister, i Alexandria i Tirsdags meddeles

i Telegram hertil i Gaar fra Alexandria. Førsteministeren kom ikke til Skade. Bombekasteren var en theologisk Student.

Begravelse pr. Luftskeib. Toronto, Ont., 4. Sept. Luftskeibe blev benyttet ved Begravelsen for første Gang, da Luftfareren Leonard Allens Lig blev bragt fra hans Hjem til Mount Pleasant Gravplads i en Curtiss Maskine. Præsten som forrettede ved Begravelsen fulgte i en anden Maskine. Begge Maskiner gik over Byens Hovedstrøg.

Amerikanerne i Rhindistriktet. Koblenz, 5te Sept. De Allieredes Øverstkommanderende Marskalk Foch har bestemt Størrelsen af det Territorium i Rhinprovinsen, der skal besættes permanent af de amerikanske Tropper. Arealet vil blive to Gange saa stort, som det har været under den amerikanske Jurisdiktion, siden den sidste Division rejste hjem.

Petrograd Engländernes Maal. Berlin, 3. Sept. Tyske Efterretninger fra Riga gaar ud paa, at General Gaugh af den engelske Hær har proklameret for Befolkningen i Petrograd, at et Angreb vil blive gjort paa denne By. I Proklamationen hedder det: „Saa snart som Petrograd er blevet befriet fra Bolshevikerens Tyranni, vil Fødevarer blive sendt.”

Bela Kun interneret. Wien, 2. Sept. En Aftenavis her meddelte i Gaar, at den nye Interneringsplads for Bela Kun, den tidligere ungarske Diktator, og hans Kollegaer er Karlstein ved den ezecho-slavakiske Grænse, i Baron Vanderstratens Palads. Ingen faar Lov til at tale til dem. Byens Befolkning er fjendtligsindet og tillader ingen fremmede at nærme sig Slottet.

Ungarns Regering gaar af. Budapest, 2den Sept. Førsteminister Friedrichs Regering har tilbudt sig at træde af. Der fortælles, at Førsteministeren har tilbudt Ententen sit Kabinet's Resignation for at blive efterfulgt af en ny Regering under Franz Heinrich. Ifølge paalidelige Kilder er der knyttet visse Betingelser til Tilbudet. Der siges, at Ententen maa anerkende den nye Regering og Rumaenerne gradvis forlade Landet.

Fredstraktatet med Bulgarien. Paris, 2. Sept. Det øverste Raad, der ønsker hurtigst muligt at faa Fredstraktat med Bulgarien, har besluttet at overlevere Bulgariens Delegation Teksten til den Traktat, der vil bestemme Landets Grænser. Dokumentet vil sørge for en Havn ved Ægæerhavet, men vil ikke opgive Havens Navn. Bulgariens Delegation vil blive opfordret til at afrafale Kravet paa et bestemt Territorium, der vil blive fastsat i Fredstraktaten. Fordelingen af dette Territorium vil blive foretaget senere.

Mercier til Amerika. Paris, 2. Sept. Kardinal Mercier, den højeste Gejstlige i Belgien, kom til Paris i Aftes paa Vej til U. S. A. Han vil rejse fra Brest i Dag og vil gaa om Bord i Dampskibet „Agamemnon” paa Onsdag. Kardinalen sagde, han var lidt medtaget, men havde store Forhaabninger om sit Besøg i Amerika. „Det vil blive en af de lykkeligste Øjeblikke i mit Liv, naar jeg sætter Fod paa amerikansk Jordbund,” tilføjede han, „og faar Anledning til personlig at takke Amerikanerne for, hvad de har gjort for mit Land.”